

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 62/2024-5

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti rozsudku Okresného súdu Trenčín sp. zn. 8Tk/2/2020 z 20. novembra 2020 a rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/5/2021 z 2. marca 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 1. februára 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu zaručeného čl. 17 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na osobnú slobodu a bezpečnosť zaručeného čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na slobodu a osobnú bezpečnosť zaručeného čl. 6 Charty základných práv Európskej únie rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia.

II.

Skutkové východiská

2. Okresný súd napadnutým rozsudkom uznal sťažovateľa vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy a uložil mu trest odňatia slobody na 20 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Ďalej mu okresný súd uložil ochranný dohľad na 3 roky, prikázal mu zamestnať sa počas plynutia ochranného dohľadu alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie a nahradiť poškodenú škodu. So zvyškom uplatneného nároku na náhradu škody poškodenú odkázal na civilné sporové konanie.

3. V odvolaní proti odsudzujúcemu rozsudku sťažovateľ okrem iného namietal, že v procese dokazovania podľahol nátlaku, ktorý naň bol orgánmi činnými v trestnom konaní vyvíjaný.

4. Krajský súd napadnutým rozsudkom zrušil rozsudok okresného súdu v celom výroku o uloženom treste odňatia slobody a pri nezmenenom výroku o vine uložil sťažovateľovi trest odňatia slobody na 15 rokov. Výroky o ochrannom dohľade a náhrade škody ponechal nedotknuté. Krajský súd dôvodil, že sťažovateľ sa v prípravnom konaní na výsluchu v procesnom postavení obvineného za účasti svojho ustanoveného obhajcu k spáchaniu stíhaného skutku v celom rozsahu priznal a do najmenších podrobností popísal jeho priebeh. Následne po podaní obžaloby tento svoj postoj zmenil a odvtedy sa začal brániť tým, že skutok nespáchal a je nevinný, pričom ako dôvod uvádzal, že v prípravnom konaní pri jednom z jeho výsluchov podľahol psychickému nátlaku vyšetrovateľa. Žiadne skutočnosti tvrdené sťažovateľom krajský súd z obsahu spisového materiálu nezistil. Zdôraznil spontánnosť jeho doznávajúcej výpovede z prípravného konania zachytenej na obrazovo-zvukovom zázname. Pokiaľ teda sťažovateľ namietal procesný postup orgánov činných v trestnom konaní a okresného súdu, v tomto smere nebola zistená žiadna taká chyba, ktorá by odôvodňovala podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

III.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti proti napadnutému uzneseniu popisuje nátlakový spôsob jeho vypočúvania v prípravnom konaní, kladenie sugestívnych a kapciózných otázok. Nátlaku podľahol, keďže „*chcel..., aby sa to už všetko skončilo*“.

6. Sťažovateľ argumentuje aj okolnosťami obmedzenia jeho osobnej slobody pri vzatí do väzby v marci 2020.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť bez zastúpenia kvalifikovaným právnym zástupcom a o ustanovenie právneho zástupcu ani nepožiadaval. V ústavnej sťažnosti absentuje náležitosť podľa § 43 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), a to dátum narodenia sťažovateľa. Sťažovateľ k ústavnej sťažnosti nepriložil kópie napadnutých rozsudkov v jeho trestnej veci, čo mu prikazuje § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Sťažovateľ taktiež v ústavnej sťažnosti nesformuloval jednoznačný návrh na rozhodnutie vo veci samej, čo od neho vyžaduje § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

8. V okolnostiach absentujúcich náležitostí sa ústavný súd rozhoduje, či bude sťažovateľa vyzývať na odstránenie zistených nedostatkov, alebo, berúc do úvahy ich charakter, ktorý nebráni predbežnej prejednatel'nosti ústavnej sťažnosti, uprednostní procesnú ekonómiu a rozhodne o ústavnej sťažnosti aj bez jej doplnenia. V prípade sťažovateľa ústavný súd zvolil druhý z menovaných prístupov. Dôvodom tejto voľby je fakt, že ústavná sťažnosť je dostatočne zrozumiteľná a jednoznačná, pokiaľ ide o identifikáciu zásahu, ktorým malo byť podľa sťažovateľa zasiahnuté do jeho označených základných práv a slobôd. S cieľom uprednostniť rýchlosť a hospodárnosť konania si ústavný súd na oficiálnom webovom sídle Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (www.justice.gov.sk) vyhľadal napadnuté rozsudky okresného súdu a krajského súdu.

9. Pokiaľ ide o napadnutý rozsudok okresného súdu, ústavný súd uvádza, že jeho právomoc vo vzťahu ku konkrétnemu namietanému rozhodnutiu je subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc súdov (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 107/2019). Vychádzajúc z tejto judikatúry, vo vzťahu k námietkam týkajúcim sa rozsudku okresného súdu ústavný súd konštatuje existenciu procesnej prekážky brániacej prerokovaniu tejto časti ústavnej sťažnosti, ktorou je nedostatok právomoci ústavného súdu. Sťažovateľ disponoval možnosťou uplatniť svoje námietky o prípadných pochybeniach v procese dokazovania v prípravnom konaní prostredníctvom odvolania ako riadneho opravného prostriedku v trestnom konaní. Uvedenú možnosť sťažovateľ aj využil a ochranu všetkým jeho označeným právam bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť krajský súd, ktorému patrilo rozhodovať o odvolaní v trestnom konaní. Táto skutočnosť vylučuje právomoc ústavného súdu preskúmať námietky sťažovateľa uplatnené proti označenému rozsudku okresného súdu, preto ústavný súd rozhodol o odmietnutí tejto časti ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

10. K napadnutému rozsudku krajského súdu ústavný súd konštatuje, že dôvody ústavnej sťažnosti poukazujú na vady trestného konania, ktoré sú subsumovateľné podľa dôvody dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku v trestnom konaní podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Na to napokon poukázal aj krajský súd, keď v napadnutom rozsudku k odvolacej kritike identickej s argumentáciou prednesenou v ústavnej sťažnosti, rešpektujúc § 317 ods. 1 Trestného poriadku, uzavrel, že „*nebola zistená žiadna taká chyba, ktorá by odôvodňovala podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.*“. Ak je teda sťažovateľ toho názoru, že uvedený záver krajského súdu porušuje jeho označené základné právo zaručené ústavou, ako aj práva podľa dohovoru a charty, nič mu nebránilo podať proti rozsudku krajského súdu dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok. Ochranu jeho subjektívnym právam by potom poskytoval Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací. Sťažovateľ však netvrdí ani nepreukazuje, že by dovolanie na účel ochrany svojich práv využil. Nevyčerpal teda prostriedok nápravy, ktorý mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd poskytuje, čo je podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde dôvod na rozhodnutie o neprípustnosti ústavnej sťažnosti. Ústavný súd preto v tejto časti ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

11. Pokiaľ ide o sťažovateľovu argumentáciu o okolnostiach obmedzenia jeho osobnej slobody v marci 2020, nielenže nemá priamy súvis s napadnutými rozsudkami vo veci samej, ale pre ústavný súd je podstatné, že túto kritiku mohol sťažovateľ predniesť voči rozhodnutiam o jeho väzobnom stíhaní. Preto aj v tejto časti je ústavná sťažnosť neprípustná.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. februára 2024

Robert Šorl
predseda senátu